

UCHWAŁA Nr XXVI/160/21

RADY GMINY PĘCZNIEW

z dnia 25.02.2021r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za
2020 rok oraz potrzeb związanych z realizacją zadań**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378.), art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159.) uchwała, co następuje:

§1. Przyjmuje się sprawozdanie Wójta Gminy Pęczniew z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz potrzeb związanych z realizacją zadań stanowiących załącznik do uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pęczniew.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Zych

Załącznik do Uchwały
Nr XXVI/160/21
Rady Gminy Pęczniew
z dnia 25.02.2021r.

SPRAWOZDANIE

**z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 r.
oraz potrzeb związanych z realizacją zadań**

LUTY 2021 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie realizuje zadania własne gminy w zakresie wspierania rodzin w oparciu o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, ze zm.) oraz Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pęczniew na lata 2019-2021. W/w ustawa kładzie główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli w rodzinie.

Zgodnie z art. 176 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona)
 - b) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) (uchylony)

Wspieranie rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma na celu przywrócenie zdolności do wypełniania tych funkcji. Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane będzie do całej rodziny, a nie tylko wyłącznie do poszczególnych członków. Tylko taki rodzaj pomocy doprowadzić może bowiem do trwałych zmian w rodzinie i przeciwdziałania wyuczonej bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Pomoc rodzinie powinna być w miarę wczesna i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji. Realizując w 2020 roku postanowienia ustawy brano przede wszystkim pod uwagę dobro dziecka i rodziny, pamiętając o prawach dziecka do:

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) powrotu do rodziny;
- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) stabilnego środowiska wychowawczego;
- 5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
- 6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- 7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- 8) informacji i wdrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- 9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- 10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- 11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami – została uchwalona Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, ze zm).

Realizacją zadań gminy w zakresie wykonywania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zajmują się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie.

Poniżej przedstawiam działania jakie zostały realizowane w 2020 roku w odniesieniu do zadań własnych gminy wymienionych w art. 176 ustawy w/w.

I Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny:

Uchwałą Nr III/25/18 Rady Gminy Pęczniew z dnia 28 grudnia 2018 r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Pęczniew na lata 2019-2021.

Sprawozdanie z Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Pęczniew na lata 2019-2021 za rok 2020 stanowi załącznik do sprawozdania z realizacji programu, który jest załącznikiem do niniejszego sprawozdania.

II Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny:

W 2020 r. zatrudniony był jeden asystent rodziny w pełnym wymiarze czasu pracy, który posiadał wymagane kwalifikacje:

- Asystent rodziny w 2020r. był przeszkolony z następujących szkoleń:

- 26.06.2020r. – „Rola Asystenta w procesie wsparcia rodziny z uwzględnieniem koordynacji zadań – budowanie kompetencji i umiejętności praktycznych z wykorzystaniem terapii skoncentrowanej na rozwiązaniu, mediacji oraz dialogu motywacyjnego”
- 05.11.2020r. – „Uzależnienia od substancji psychoaktywnych i ich wpływ na eskalację przemocy”
- 13.11.2020r. - „W jaki sposób zorganizować posiedzenie grupy roboczej i Zespołu Interdyscyplinarnego? W jaki sposób monitorować sytuację rodziny objętej Niebieską Kartą? Jaką dokumentację powinien gromadzić pracownik socjalny? Jakie zmiany czekają nas w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie? Założenia i realizacja ustawy „antyprzemocowej” ”

III Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W 2020 roku rodziny wymagające wsparcia asystenta rodziny mogły nadal korzystać z w/w formy pomocy. W tym celu w Ośrodku został zatrudniony asystent rodziny na pełen etat w ramach umowy o pracę. Asystent rodziny jest bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, zadaniowy czas pracy jest dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z małymi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym prowadzenia gospodarstwa domowego, planowania wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym a prowadzone działania aby odniosły zamierzony skutek, muszą być cały czas utrwalane. Potrzeba zatrudnienia asystenta rodziny ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W 2020 r. asystent rodziny współpracował z 12 rodzinami i 27 dziećmi.

Poniższa tabela przedstawia wybrane zagadnienia dotyczące asystenta rodziny za rok 2020 r.:

Tabela nr 1

Zestawienie liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2020 r.

Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	Ogółem		12
	W tym:	Zobowiązane przez Sąd	0
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	Do 3 miesięcy		0
	Powyżej 3 do 12 miesięcy		2
	Powyżej roku		10
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę	Ogółem		0
	W tym:	Ze względu na cele	0
		Ze względu na zaprzestanie współpracy	0
		Ze względu na zmianę miejsca zamieszkania	0

Źródło: Opracowanie własne.

Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny przedstawiały się następująco:

Wydatkowana kwota ogółem na wynagrodzenie asystenta rodziny- 46 913,57 zł w tym:

- Finansowana z budżetu Gminy- 45 214,26 zł
- Finansowanie w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2020” Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - 16 99,31 zł

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

Udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:

- instruktaż życia w epidemii COVID -19, przestrzeganie obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych, ograniczenie zakupów do rzeczy niezbędnych i stosowanie się do zakazów przemieszczania się.
- uwrażliwienie na bezpieczeństwo i potrzeby osób starszych w pandemii i ew. pomoc rodzinie, sąsiadom.
- monitorowanie edukacji zdalnej, zabezpieczenie przez rodziców wymaganego sprzętu komputerowego/ komórkowego (w tym mikrofon i kamera), zabezpieczanie poprawnych kontaktów rodzic – szkoła, czuwanie nad ocenami i opanowaniem materiału w warunkach utrudnionych.
- wspieranie i monitoring wychodzenia z uzależnienia, motywowanie do terapii przez telefon, częste rozmowy o sytuacjach trudnych i szukanie sposobów rozładowania emocji. Kontakty z GKRPA w Pęczniewie, Sądem, Komendą Powiatową Policji w Poddębicach i Kuratorami w sprawie nadzorowania rodzin z uzależnieniami.
- edukacja w zakresie gospodarowania budżetem (analiza dochodów; opłaty stałe; spłata zadłużeń) i wydatków, monitorowanie wydatków i planowanie, nabywanie racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb, monitoring opłat bieżących, nauka systematyczności itp.
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. (pozyskiwanie środków z PCPR na przełamywanie barier dla osób z niepełnosprawnością, pomoc w załatwianiu rent, 500+ dla os. niepełnosprawnych, ubezpieczeń i spraw w PUP Poddębice).
- instruktaż prawidłowego sprzątnia mieszkania (plany obowiązków i systematyczne ich wypełnianie przez wszystkich członków rodziny)
- trening monitorowania czasu użytkowania urządzeń multimedialnych, wdrażanie przeciwdziałania uzależnieniom cyfrowym i uświadomienie zagrożeń, szczególnie w zdalnym nauczaniu.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych:

Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązywania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmującą m.in. wskazania dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe. Pomoc w postaci używanej odzieży dla dzieci z rodzin wielodzietnych. Rozmowy nt. poprawy warunków mieszkaniowych (np. budowy łazienki, zadaszenia ganku) i dobór źródeł finansowania przedsięwzięcia.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:

- przymusowa izolacja czyni nawarstwienie sytuacji trudnych w tym egzekwowanie nauki zdalnej oraz spotęgowanie się emocji w rodzinach uzależnionych. Przekazanie informacji o telefonicznych liniach dla ofiar przemocy, poradnictwie psychologicznym i psychoterapeutycznym, kontaktów z asystentem rodziny.
- poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic – dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć, szacunku i wzajemnych potrzeb szczególnie przy nadmiernym obciążeniu zdalną nauką),
- trening psycho-edukacyjny (radzenie sobie z współuzależnieniem, z przymusową izolacją, stresem, lękiem, bezsilnością, zniechęceniem i własnymi emocjami), z uświadomieniem problemu i proszeniem o pomoc z zewnątrz.
- wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci (w Szkole Podstawowej w Pęczniewie, GOPS, telefony zaufania), w epidemii COVID-19 tylko w formie zdalnej.
- wsparcie w niwelowaniu uzależnień multimedialnych.
- trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowanie asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak),

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- nadzorowanie systemu zdalnego nauczania, systematyczne sprawdzenie odrobionych lekcji , monitorowanie ocen i w przypadku negatywnych dbanie o sukcesywne ich poprawianie.
- dbanie o bezpieczeństwo dzieci w pandemii, tłumaczenie co to za wirus i metody zapobiegania zakażeniom, ograniczenie samodzielnego wychodzenia z domu dzieci wg. Rozporządzenia Ministra, prawidłowe przestrzeganie zasad epidemiologicznych.
- działania na rzecz przynależności do rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez rodziny, wspólnego uczestnictwa w świętach rodzinnych),
- poprawa relacji rodzic – dziecko (rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka, delegowanie obowiązków),
- kontakt z kuratorem, pedagogiem, wychowawcą klasy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Przychodnią i Policją,
- reprezentowanie stanowiska GOPS Pęczniew w sprawach sądowych klientów.

Wspieranie aktywności społecznej rodzin:

- planowanie bezpiecznego wycieczki letniej w okresie pandemii, wykorzystanie bonu na wakacje przez ePUAP, pomoc rodzinom w temacie pozyskania bonu.
- nauka kultury w kwarantannie: linki do zdalnych imprez , bibliotek, koncertów, przedstawień.
- omówienie działań pomocowych bezpiecznych w okresie adwentu i Wielkiego Postu.

Motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- e-learning, wprowadzenie w podstawy zdalnej nauki na odległość
- pomoc w poszukiwaniu pracy w gazetach i Internecie, motywowanie do składania aplikacji przez osoby bezrobotne, e-aplikacje
- motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu telefonicznego z PUP – monitoring,

Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:

- omówienie sytuacji rynku pracy w epidemii, poszanowanie zatrudnienia i uświadomienie braku dużej ilości ofert na zamkniętym rynku pracy.
- rozmowy wspierające , pomocne w utrzymaniu zatrudnienia , próba mediacji z pracodawcą
- wskazówki .

Asystent Rodziny nie załatwia spraw za rodziny, nie wyręcza ich z obowiązków życiowych, ale towarzyszy klientom w załatwianiu spraw urzędowych, pokieruje, pomaga w rozmowach, w pisaniu wniosków i odwołań.

Asystent rodziny zapewnia wsparcie i pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Pomoc rodzinie realizowana jest również w formie poradnictwa specjalistycznego. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w tym przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych miały możliwość skorzystania z:

- stacjonarnej i telefonicznej pomocy psychologicznej świadczonej przez psychologa zatrudnionego na umowę zlecenie przez GOPS w Pęczniewie;
- stacjonarnej i niestacjonarnej pomocy prawnej w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Urzędzie Gminy w Pęczniewie;
- pomocy pedagoga szkolnego zatrudnionego przez GKRPA w Pęczniewie;
- stacjonarnej i telefonicznej pomocy psychoterapeuty i terapeuty uzależnień w punkcie konsultacyjno-informacyjnym prowadzonego i finansowanego przez GKRPA w Pęczniewie;

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

W celu wspierania rodziny przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca przy współpracy asystenta rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- opiece i wychowywaniu dziecka,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego,

- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, a rodzinie wspierającej przysługuje zwrot kosztów związanych za udzielaną pomocą w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Rodzinę wspierającą ustanawia Wójt po uzyskaniu pozytywnej opinii Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego. Zasady zwrotu kosztów określa umowa zawarta pomiędzy rodziną wspierającą a Wójtem Gminy Pęczniew.

Rodziny z terenu Gminy Pęczniew nie zgłaszały potrzeby wsparcia w formie rodzin wspierających, w związku z tym nie prowadzono działalności w tym zakresie.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Na terenie Gminy Pęczniew nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego, dzieci i młodzież wymagające wsparcia otrzymują taką pomoc w działającej świetlicy szkolnej Szkoły Podstawowej w Pęczniewie wraz z filią w Brzegu. Na świetlicy dzieci i młodzież mogły odrabiać prace domowe oraz spędzać czas wolny z rówieśnikami. Pedagodzy służyli pomocą, wyjaśniali trudniejsze zagadnienia merytoryczne oraz wspierali w rozwiązaniu problemów rodzinnych. W 2020r. od połowy marca wszystkie szkoły przeszły na system zdalnego nauczania i opiekę nad dziećmi przejęli rodzice. Kontakt z rodzinami odbywał się głównie przez telefon, Messenger oraz smsy, możliwość dodatkowych konsultacji pedagogicznych oraz zajęć wyrównawczych odpowiadała w optymalnym stopniu na potrzeby dzieci i młodzieży.

Do miejsc przystosowanych dla dzieci i młodzieży na terenie gminy zaliczyć można również Gminną Bibliotekę Publiczną w Pęczniewie, zapewnia ona spędzanie czasu wolnego w systemie przedpołudniowym jak i popołudniowym. Po wprowadzeniu stanu epidemii biblioteka ograniczyła swą działalność zgodnie z opracowanymi dla placówki procedurami.

Rodziny otrzymywały wsparcie w opiece i wychowaniu dzieci także w Publicznym Przedszkolu w Pęczniewie w okresie poza restrykcjami dzieci korzystały z zajęć o

charakterze: korekcyjno-kompensacyjnym, logopedycznym, psychoruchowym, społeczno-emocjonalnym oraz indywidualnych spotkań z psychologiem.

IV Finansowanie:

W 2020 roku finansowano koszty szkoleń Asystenta Rodziny, podniesienia kwalifikacji przez asystenta rodziny. W 2020 r. nie ponosiliśmy kosztów szkoleń dla rodzin wspierających.

V Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym:

W 2020 roku w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało 1 dziecko, za które zgodnie z zapisami ustawy, naliczano odpłatność w wysokości:

Tabela nr 2

Odpłatność za dzieci w Rodzinie Zastępczej przez Gminę w 2020 roku:

	Liczba umieszczonych dzieci	10%	30%	50%
Rodzina zastępcza spokrewniona	1	0 zł	0zł	4 164,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z art. 191, ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Wydatki, jakie poniosła gmina z tytułu pobytu dziecka w spokrewnionej rodzinie zastępczej w 2020 r. wyniosły **4 164,00 zł**, zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Zgodnie z art. 191 ust.10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

– w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości;

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2020 roku gmina Pęczniew współfinansowała pobyt 1 dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Poniesione w tym zakresie wydatki przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 3

Lp.	Wydatki na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	Placówce opiekuńczo - wychowawczej	1	18 428,99 zł
Ogółem		1	18 428,99 zł

Źródło: Opracowanie własne.

GOPS w Pęczniewie w ramach realizacji zadań pracy z rodziną przeprowadzał działania o charakterze profilaktycznym mające na celu przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy.

Do zadań podejmowanych przez pracowników socjalnych można zaliczyć przede wszystkim diagnozowanie i analizowanie sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, precyzowanie przesłanek występujących w nich kryzysu, czy też wnioskowanie do kierownika GOPS o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Udostępniona pomoc miała na celu zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych rodziny oraz wzmocnienie w wypełnianiu jej wszystkich funkcji (zarówno ekonomicznych jak i wychowawczych, socjalizacyjnych czy też kulturowych) i była wykonywana w ramach prowadzonej pracy socjalnej.

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka odbywa się również poprzez współpracę z kuratorem sądowym, sądem, zapewnienie wsparcia psychologa dla członków rodziny, współpracę z placówkami oświatowymi, współpracę pracowników socjalnych z rodzinami – poradnictwo, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w formie świadczeń pieniężnych i w naturze.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020r. wypłacał świadczenia pieniężne dla rodzin jak również przyznawał pomoc rzeczową:

Tabela nr 4

Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny wypłacone w 2020 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba osób	Ilość świadczeń	Wartość
1.	Zasiłek rodzinny(a + b + c) z tego:	335	3564	413 534,83
	na dziecko do ukończenia 5 r. życia	X	751	69 906,14
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	X	2 537	307 081,81
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	X	276	36 546,88

2.	Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem okresie korzystania z urlopu wychowawczego	5	40	14 464,80
3.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	21	30	20 355,80
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	11	102	16 960,36
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	22	226	24 359,30
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	222	332	21 337,68
7.	Dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	77	603	44 531,62
8.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	73	775	73 290,51
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	104	1097	234 064,34
10.	Świadczenia pielęgnacyjne	16	157	283 166,50
11.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	53	32 340,00
13.	Zasiłek dla opiekuna	2	20	12 400,00
14.	„Za Życiem”	1	1	4 000,00
15.	Składki na ubezpieczenia społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych	7	83	40 556,11
16.	Składki na ubezpieczenia społeczne od specjalny zasiłek opiekuńczy	4	36	6 444,22
17.	Składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłku dla opiekuna	0	0	0,00
18.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	26	209	76 132,34
19.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	36	36	36 000,00
20.	Świadczenie rodzicielskie	15	108	89 055,76

21.	Koszty obsługi	X	X	42 286,89
	Ogółem:	x	7472	1 485 281,06

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 5

Świadczenie Wychowawcze wypłacone w 2020r.

Lp.	Świadczenie	Liczba osób	Ilość świadczeń	Wartość
1.	Świadczenie Wychowawcze	645	7 210	3 585 018,90
2.	Koszty obsługi	X	X	30 732,42
	Ogółem:	x	7210	3 615 751,32

Źródło: Opracowanie własne.

Liczba osób korzystających z Zasiłku Rodzinnego i Funduszu Alimentacyjnego wynosi **361** a ze Świadczenia Wychowawczego **645 osób**.

Tabela nr 6

Realizacja programu Dobry Start za 2020 rok

Lp.	Program 300+	Liczba osób	Ilość świadczeń	Wartość
1.	Dobry Start	424	424	127 200
2.	Koszty obsługi	X	X	4 240
	Ogółem:	x	424	131 440,00

Źródło: Opracowanie własne.

W 2020 roku w naszej gminie z Dobrego Startu skorzystało **273 rodziny** z tego **424 dzieci** na kwotę **127 200,00 zł**.

Ponadto rodziny otrzymują wsparcie w postaci rzeczowej tj. ośrodek pokrywa koszty dożywiania dzieci w szkołach, na terenie gminy jak również gmin ościennych gdzie dzieci uczęszczają do szkół. Odpłatność za dożywianie pokrywana jest ze środków własnych Gminy jak również z rządowego Programu Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023. Łączny koszt programu w 2020 r. wynosił 87 500 zł, w tym środki własne gminy – 35 000,00 zł. i dotacja – 52 500 zł.

Tabela nr 7

Pomoc w formie posiłku dla dzieci w szkole

Lp.	Wyszczególnienie	2020
1.	Liczba osób korzystających z posiłków	144
2.	W tym z posiłku w formie: pełnego obiadu	132
3.	Jednego dania gorącego	89
4.	Liczba rodzin	64
5.	Liczba osób w rodzinach	309
6.	Liczba posiłków	8 051
7.	Z tego: pełen obiad	4 820
8.	Jedno danie gorące	3 231
9.	Koszt posiłków w zł	25 425
10.	Z tego: środki własne gminy	10 170
11.	Dotacja	15 255
12.	Koszt jednego posiłku w zł	3,16

Zródło: Opracowanie własne.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. uczniowie mieli przyznaną pomoc w formie dożywiania w szkole, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego 792 zł (150%) dochodu ustawowego przy jednoczesnym wystąpieniu okoliczności to jest: bezrobocia, niepełnosprawności, ochrony macierzyństwa, wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Ponadto realizowane jest dożywianie dla dzieci i młodzieży szkolnej na wniosek Dyrektora Szkoły dla rodzin, gdzie dochód rodziny przekracza dochód ustawowy.

Tabela nr 8

Koszt dożywiania dzieci w szkole bez wywiadu

Lp.	Wyszczególnienie	2020
1.	Liczba dzieci	18
2.	Liczba posiłków	783
3.	Koszt posiłków razem z tego	2363
4.	Środki własne	945
5.	Dotacja	1418

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 9

Zestawienie otrzymanych produktów żywnościowych w 2020 r. z Podprogramu 2019 -FEAD

Groszek z marchewką	Fasola biała	Koncentrat Pomidorowy	Buraczki wiórki	Powidła Śliwkowe	Makaron Jajeczny	Makaron kukurydziany
1880,00 kg	1352,00 kg	855,04 kg	710,50 kg	968,40 kg	2660,00 kg	420,00 kg

Ryż biały	Kasza gryczana	Herbatniki maślane	Mleko UHT	Ser podpuszczkowy dojrzewający	Szynka drobiowa	Szynka wieprzowa
1240,00 kg	756,00 kg	408,00 kg	3 504,00 l	820,00 kg	2 343,60 kg	0,00 kg

Pasztet wieprzowy	Kabanosy wieprzowe	Filet z makreli w oleju	Cukier Biały	Sok Jabłkowy klarowany	Olej rzepakowy	Gołąbki w sosie pomidorowym
209,28 kg	0,00 kg	1300,16 kg	2050,00 kg	2784,00 l	2 370,00 l	741,20 kg

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach Podprogramu FEAD 2019 Ośrodek otrzymał żywność dla **173 rodzin**, w tym **444 osób** z terenu gminy Pęczniew na łączną kwotę **129 374,06 zł**.

VI Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust 3;

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej sporządził sprawozdania:

- Sprawozdanie rzeczowo – finansowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020 r.;
- Sprawozdanie dotyczące „Programu asystent rodziny na rok 2020” - asystent rodziny;

VII Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Monitoring sytuacji dzieci prowadzony był na bieżąco przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny naszego ośrodka. W związku, z powyższym prowadzimy bardzo ścisłą współpracę ze Szkołami, Publicznym Przedszkolem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach. W przypadku stwierdzenia bardzo niepokojącej sytuacji lub zagrożenia w rodzinie o takiej sytuacji informujemy Sąd rodzinny z prośbą o wgląd w sytuację rodziny.

W ramach ścisłej współpracy z PCPR w Poddębicach pracownicy socjalni i asystent rodziny uczestniczyli w spotkaniach w celu dokonania oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Potrzeby dotyczące realizowanego zadania:

Mając na uwadze specyfikę rodzin objętych wsparciem ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także przeciwdziałanie generowaniu kosztów związanych z utrzymaniem dzieci w systemie pieczy zastępczej zauważa się potrzebę:

- utrzymywanie i rozwój gminnego systemu opieki nad dzieckiem;
- zapewnienie środków finansowych na zatrudnienie i podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny;
- zapewnienie rodzinom z dziećmi dostępu do specjalistycznego poradnictwa w szczególności:
 - a) dla rodziców mających trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
 - b) dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie;
 - c) dla rodzin zagrożonych kryzysem.

- zapewnienie środków finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- zintensyfikowanie współpracy z Zespołem Szkół w Pęczniewie, Publicznym Przedszkolu w Pęczniewie mającymi kontakt z dziećmi i ich rodzinami;
- dalsze finansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin wieloproblemowych;
- pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację zadania poprzez udział w programie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników GOPS w zakresie realizacji działań,
- realizacji i intensyfikacji działań profilaktycznych i metod pracy z rodziną mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku.
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawania sytuacji kryzysowych,
- realizacja przez Ośrodek w dalszym ciągu zadań w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021”.

Wskazane jest dalsze podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie gminnych jednostek organizacyjnych działających na rzecz dziecka i rodziny, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Załącznik do sprawozdania
z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny za 2020
rok oraz potrzeb związanych
z realizacją zadań

Sprawozdanie z Gminnego
Programu Wspierania Rodziny
dla Gminy Pęczniew
na Lata 2019-2021
za rok 2020

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działania gminy Pęczniew w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2020 w odniesieniu do Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Pęczniew na lata 2019-2021.

Gminny Program wspierania rodziny jest strategicznym dokumentem Gminy Pęczniew opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Rodziny borykają się z wieloma problemami, które prowadzą do powstawania trudnych sytuacji życiowych i nie są one w stanie ich pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia zasoby i możliwości.

Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami polegała na objęciu pomocą rodziny naturalnej już na początkowym etapie występujących problemów, tak by nie dopuścić do ich eskalacji, której konsekwencją może być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane będzie do całej rodziny, a nie wyłącznie do poszczególnych ich członków. Tylko taki rodzaj pomocy doprowadzić może bowiem do trwałych zmian w rodzinie i przeciwdziałaniu wyuczonej bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Podstawą rozwiązania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystywaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczenie w pełnieniu podstawowych funkcji.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Pęczniew na lata 2019-2021 został przyjęty Uchwałą Nr III/25/18 Rady Gminy Pęczniew z dnia 28 grudnia 2018 roku. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Pęczniewie.

Celem głównym w/w Programu jest: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cel ten był realizowany poprzez zintegrowanie i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Pęczniew w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Pracownicy Socjalni na bieżąco prowadzą rozeznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych celem zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny. Na wniosek Pracownika Socjalnego Kierownik ośrodka przydzielał rodzinie asystenta rodziny. Asystent Rodziny prowadził pracę z rodziną w miejscu zamieszkania, pomagał w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierał w prowadzeniu domu i ich codziennych czynności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie w 2020r. zatrudniał jednego Asystenta Rodziny, który objął wsparciem łącznie 12 rodzin (w tym 27 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i zadaniowy czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. W roku 2020 dodatkowym czynnikiem utrudniającym prawidłowo wypełnianie ról rodzicielskich była epidemia koronawirusa (COVID 19). Rodziny były obciążone zdalnym nauczaniem, odizolowaniem od najbliższej rodziny (dziadkowie), oraz obawą o ich zdrowie i życie, ograniczonym wsparcia służb medycznych, stacjonarnej terapii uzależnień oraz bezpiecznego wypoczynku lub okresowej potrzeby przemieszczania się.

W 2020 roku asystent rodziny:

- a) opracował 17 planów pracy z rodziną (opracowanie i realizacja we współpracy z jej członkami oraz w konsultacji z pracownikami socjalnymi),
- b) udzielał pomocy oraz uczył członków rodziny konstruktywnego i właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- c) prowadził trening budżetowy, aby zapobiec marnotrawieniu środków finansowych, w tym wprowadzonego 1 kwietnia 2016 roku świadczenia wychowawczego 500+.
- d) udzielał pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi,
- e) prowadził indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci,
- f) współpracował z zespołem interdyscyplinarnym lub grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- g) współpracował z kuratorami rodzinnymi.
- h) edukował i informował o zabezpieczeniach w epidemii, monitorował zastosowanie się do kwarantanny rodzin izolowanych i wyjaśniał stopień powagi sytuacji, w tym kary

pieniężna za niestosowanie się do nakazów, tłumaczył wprowadzane obostrzenia dla bezpieczeństwa rodzin.

i) na podstawie art. 15o ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu COVID – 19 pracując telefonicznie monitorował stan zdrowia członków rodziny i prowadził poradnictwo dotyczące wychowania, motywowania do nauki i rozwiązywał sytuacje trudne,

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielane wsparcie, asystent pomagał i towarzyszył między innymi w:

a) przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach,

b) nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych

c) zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki czy poszukiwania pracy,

d) zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków, monitorował trzeźwość klientów

e) organizowaniu wsparcia materialnego,

f) rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych, gospodarowania czasem,

g) poprawie relacji wewnątrzrodzinnych,

h) podnoszeniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,

i) podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,

j) wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym,

k) odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych,

l) wsparciu rodziców w walce z uzależnieniami od mediów społecznościowych i cyberuzależnień.

ł) kontaktował się z wychowawcami klas dzieci podopiecznych i monitorował frekwencję na zajęciach zdalnych, pomagał w organizacji sprzętu elektronicznego i łączy internetowych do nauki zdalnej

m) wspierał w sytuacjach trudnych tj. kwarantanna – zabezpieczenie żywności, dowóz darów żywnościowych.

Wydatki na wynagrodzenia asystenta rodziny przedstawiają się następująco:

Wydatkowana kwota ogółem na wynagrodzenie asystenta rodziny wraz z pochodnymi – **46 913,57 zł** w tym:

-finansowana z budżetu Gminy – **45 214,26 zł**;

-finansowanie w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2020” Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w wysokości- **1 699,31 zł**.

Mieszkańcy Gminy Pęczniew mieli również możliwość korzystania z bezpłatnych porad w punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym (prowadzonego i finansowanego w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) w tym: psychoterapeuty uzależnień i terapeuty uzależnień w okresie Pandemii w systemie teleporad.

Pracownicy Socjalni GOPS w Pęczniewie we współpracy z Asystentem Rodziny na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W tym zakresie współpracowano także z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi, publicznym przedszkolem, zespołem interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy, gminą komisją rozwiązywania problemów alkoholowych i urzędem gminy.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej, w 2020 r w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało 1 dziecko. Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w przypadku umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio odpłatność w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2020 roku wydatki jakie poniosła gmina z tytułu pobytu dziecka w spokrewnionej rodzinie zastępczej wyniosła **4 164,00 zł**, zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Zgodnie z art. 191 ust.10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

– w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku

preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości;

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2020 roku wydatki jakie poniosła gmina z tytułu umieszczenia 1 dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej wyniosła **18 428,99 zł**, zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również inne zadania wynikające z Programu w 2020 roku dotyczących zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka w tym:

Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej z powodu ubóstwa rodzin:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie wypłacił świadczenia ogółem dla 261 osób w tym:

- a) z powodu ubóstwa: 65 rodzinom (183 osób w tych rodzinach)
- b) z powodu bezrobocia: 41 rodzinom (108 osób w tych rodzinach)
- c) niepełnosprawności: 46 rodzinom (101 osób w tych rodzinach)
- d) z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w tym wielodzietności - 32 rodzinom (184 osób w tych rodzinach);
- e) z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: 4 rodzinom (14 osób w tych rodzinach);
- f) z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby: 72 rodzinom (202 osób w tych rodzinach).

Świadczenia Rodzinne ogółem: 7 263 świadczeń, na kwotę: 1 366 861,83 zł;

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego: 209 świadczeń, na kwotę: 76 132 ,34 zł

Świadczenie Wychowawcze 500 + : 645 świadczeń, na kwotę 3 585 018,90 zł

Świadczenie „Dobry Start” 300 + : 424 świadczeń, na kwotę 127 200 zł

Realizacja Programu „Posiłek w szkole i w domu”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie uczestniczył w realizacji Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Koszt programu w 2020 roku wyniósł ogółem **87 500 zł** (w tym środki własne **35 000 zł**, dotacja **52 500 zł**), rzeczywista liczba osób objętych w/w Programem: **317 osób**);

- a) liczba dzieci, które skorzystały z pomocy w formie posiłku **162** dzieci na łączną kwotę **27 788 zł**
- b) liczba osób korzystających z zasiłku celowego na zakup żywności: **299** (osoby), na kwotę: **59 712 zł.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie udzielał pomocy rzeczowej w formie produktów spożywczych uzyskanych z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Sieradzu w ramach Programu FEAD. Z tej formy pomocy skorzystało **173 rodziny** (w tym osób: **444**), w których dochód nie przekroczył 200% kryterium dochodowego w pomocy społecznej tzn. dla osoby samotnie gospodarującej oraz dla osoby w rodzinie w okresie **od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.** dochód nie mógł przekroczyć **kwoty 1402 zł dla osoby samotnie gospodarującej, a dla osoby w rodzinie - 1056 zł.** W ramach Podprogramu FEAD 2019 Ośrodek otrzymał żywność na łączną kwotę: **129 374,06 zł.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. W 2020 roku **11 rodzin** otrzymała Kartę Dużej Rodziny, łącznie dla **31 osób.**

Na terenie Gminy Pęczniew funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Pęczniew powołany Zarządzeniem Nr 81/2017 Wójta Gminy Pęczniew z dnia 6 września 2017 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego, którego kadencja skończyła się z dniem 06 września 2020r. Kolejny Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr 101/2020 Wójta Gminy Pęczniew z dnia 07 września 2020 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą.

W ramach prac Zespołu w 2020 r. odbyło się **6 posiedzeń** Zespołu oraz **22 posiedzenia** Grup Roboczych. Prowadzono **9 postępowań** w sprawie procedury "Niebieskiej Karty".

Odbiorcami Programu były rodziny przebywające na terenie gminy Pęczniew w szczególności rodziny wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny, które wymagały wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych;

- a) dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo;
- b) rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym;
- c) przedstawiciele instytucji pracujących na rzecz wspierania rodziny.

Realizacja Programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie, tj. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Szkoła Podstawowa w Pęczniewie wraz z filią w Brzegu, Publiczne Przedszkole, Placówki Służby Zdrowia, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach i Urząd Gminy Pęczniew. Zadania były i nadal będą realizowane w sposób ciągły, długotrwały i systematyczny.

Poniższe tabele przedstawiają *analizę realizacji celów* w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pęczniew na lata 2019-2021 za rok 2020 w zakresie wspierania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cel szczegółowy:

Profilaktyka oraz rozwiązywanie sytuacji kryzysowych za rok 2020.

Tabela nr 1

Zadania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Źródło finansowania
1. Zapewnienie opieki asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	2019-2021	GOPS	- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny - 12 -liczba opracowanych i realizowanych planów pracy z rodziną - 17 -ilość podjętych działań interwencyjnych i zaradczych - 0	Budżet państwa, środki własne
2. Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz udzielenie informacji na temat instytucji świadczących pomoc, np. psycholog, prawnik, terapeuta.	2019-2021	GOPS, GKRPA, Urząd Gminy	- liczba specjalistów zatrudnionych przez GOPS - 1 - liczba specjalistów zatrudniona przez GKRPA - 2 - liczba osób, które skorzystały z porad – 151	Środki własne
3. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii. Współpraca z	2019-2021	GOPS, GKRPA, policja, kuratorzy, oświata, służba zdrowia	- liczba osób objętych monitorowaniem - 39 - liczba osób, które podjęły terapię w stosunku do liczby osób uzależnionych - 6	Środki własne

kuratorami, policją, szkołami, służbą zdrowia.				
4. Diagnoza sytuacji rodzin z uwzględnieniem przyczyn kryzysu w rodzinie.	2019-2021	GOPS, policja, placówki oświatowe	- liczba rodzin objętych diagnozą- 5 - Publiczne Przedszkole i Szkoła Podstawowa – nauczyciele i wychowawcy na bieżąco diagnozują sytuacje dzieci	Środki własne
5. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny naturalnej.	2019-2021	GOPS	- liczba dzieci powracających do rodzin naturalnych – 0	Środki własne
6. Podnoszenie kwalifikacji i rozwój kompetencji, doskonalenie zawodowe pracowników instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie poprzez udział w szkoleniach	2019-2021	GOPS, GKRPA, Urząd Gminy	- liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach - 7 -liczba szkoleń – 3	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne.

Cel szczegółowy:

Zapewnienie bezpieczeństwa oraz podstawowych potrzeb bytowych dziecka i członkom jego rodziny za rok 2020.

Tabela nr 2

Zadania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Źródło finansowania
1. Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny poprzez zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej ubogim rodzinom oraz pracy socjalnej.	2019-2021	GOPS	- liczba przyznanych zasiłków celowych, rzeczowych - 96 - liczba rodzin objętych pomocą- 119 - liczba osób objętych pracą socjalną – 25 rodzin	Budżet państwa, środki własne
2. Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów.	2019-2021	Urząd Gminy	- liczba przyznanych stypendiów – 11	Budżet państwa, środki własne
3. Objęcie dożywianiem dzieci w szkole i przedszkolu.	2019-2021	GOPS	- liczba dzieci dożywianych w szkole i przedszkolu - 162 - liczba przyznanych świadczeń- 8 834	Budżet państwa, środki własne

4. Udzielenie wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.	2019-2021	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, policja	- liczba założonych „Niebieskich kart” - 11 - liczba osób objętych pomocą - 31 - liczba zakończonych procedur „Niebieskich kart” - 4	Środki własne
5. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2019-2021	GOPS, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	- liczba monitorowanych rodzin - 12	Środki własne
6. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka.	2019-2021	GOPS	- liczba dzieci umieszczonych w placówkach i rodzinach zastępczych - 2 - kwota przeznaczona na pokrycie kosztów pobytu dzieci w placówkach i rodzinach zastępczych – 22 592,99 zł	Środki własne
7. Rozpowszechnienie Karty Dużej Rodziny	2019-2021	Gmina, GOPS	Ilość wydanych KDR - 31	Budżet państwa, środki własne
8. Współdziałanie w organizowaniu wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2019-2021	GOPS, Kuratorium Oświaty, Urząd Gminy	- liczba uczestników wypoczynku - 0	Środki własne

Źródło: opracowanie własne.

Cel szczegółowy:

Pomoc udzielana rodzinie w procesie wychowania dziecka za rok 2020.

Tabela nr 3

Zadania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Źródło finansowania
1. Wspieranie rodzin poprzez pracę z asystentem rodziny w ramach realizacji ustawy o wspieraniu rodziny oraz systemu pieczy zastępczej a także w ramach ustawy „Za życiem”.	2019-2021	GOPS	- liczba rodzin objętych wsparciem - 0	Budżet państwa, środki własne
2. Spotkania z rodzicami.	2019-2021	Placówki oświatowe	- liczba spotkań - 2 - liczba rodziców biorących udział w spotkaniach - 252	Środki własne
3. Wsparcie rodzin poprzez działanie rodziny wspierającej	2019-2021	GOPS	- liczba rodzin objętych pomocą – 0	Środki własne
4. Kulturowanie więzi rodzinnych, spotkania międzypokoleniowe, festyny rodzinne.	2019-2021	Urząd Gminy, GOPS, GKRPA, organizacje pozarządowe	-liczba zorganizowanych spotkań, festynów rodzinnych - 0	Środki własne

Źródło: opracowanie własne.

Działania podjęte w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny pozostają zgodne z jego założeniami i zapewniały kompleksowe wsparcie dzieciom i rodzinom. Zadania były i nadal będą realizowane w sposób ciągły, długofalowy i systematyczny w ramach czasowych objętych kolejnym programem na lata 2019-2021.

Bezpośrednia pomoc rodzinom miała na celu wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Przewidywane efekty i rezultaty Programu to:

- wzmocnienie więzi rodzinnych;
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin;
- nastąpienie poprawy jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;
- nastąpienie wzrostu poczucia socjalnego rodzin;
- nastąpienie wzmocnienia i wyzwolenia zasobów tkwiących w rodzinach i pomoc w rozwiązywaniu problemów w rodzinie;
- nastąpienie efektywnej współpracy instytucji w zakresie wspierania rodzin;
- nabywanie przez rodziny umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz nabywanie w odniesieniu do dzieci

umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.

- wspieranie zabezpieczenia zdrowia w epidemii COVID – 19 , profilaktyka i przestrzeganie zasad sanitarno-epidemiologicznych.

Realizacja zadań Programu była finansowana:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego;
- ze środków budżetu państwa „Programu asystent rodziny na rok 2020” Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Monitoringiem programu zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie na podstawie pozyskiwanych informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Celem bieżącego monitoringu była obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiały się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco były one weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w okresie epidemii w tak trudnym roku 2020 pokazała jak ważna jest współpraca instytucjonalna, która układa się bardzo dobrze i pełne korzystanie z zasobów Instytucji Pomocy Społecznej. Izolacja, kwarantanna i odizolowanie rodzin od instytucji zewnętrznych rodzi zagrożenie powstawania sytuacji trudnych, agresji i przemocy. Szybkie reagowanie, bezpośrednia praca w terenie Pracowników Socjalnych i Asystenta rodziny oraz wspieranie działań przez Komendę Powiatową Policji, Sąd i Kuratorów daje poczucie bezpieczeństwa, wsparcia i w razie konieczności pozwala podjąć natychmiastową interwencję dbając

o bezpieczeństwo członków rodziny. Zagrożenie zakażeniem wirusa COVID – 19 bezpowrotnie zmieniło funkcjonowanie także sposobów pracy z rodzinami zagrożonymi patologią i wykluczeniem. Sposób reagowania i zabezpieczenia ofiar przemocy winien wynikać z wzorowej współpracy instytucji, kompleksowego zabezpieczenia potrzeb biopsychicznych, społecznych, zdrowotnych i materialnych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Zych